
La Redacția «AMICUL TINERIMEI» se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV, fiecare cu prețul de Lei 4.

Direcțiunea «AMICULUI TINERIMEI» roagă pe toți iubitorii de buna îndreptare a tineretului nostru, cari doresc a colabora, să ne trimită articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Tot ce privește abonamentele, expediția, ele se vor adresa Institutului de arte grafice «MINERVA», București, Bulevardul Academiei No. 3. Ce privește redacția, articole, deslegări, etc. se va adresa D-lui I. MOISIL, București, Strada Pietății No. 6.

Tinerilor! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult!

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului!

Toate deslegările să se adreseze D-lui I. MOISIL, STRADA PIETĂȚII No. 6.

Deslegările să se trimită în totdeauna pentru N-rul ce iasă la 15 a luni până la cel mult la 10 a luni și pentru numărul ce iasă la 1 a luni până cel mult la 25 a luni trecute. Cele sosite în urmă nu se vor mai publica.

Manuscrisele se scriu pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, de vreo două degete.

Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori ci sub bantă scriindu-se pe lângă adresă cuvântul: «MANUSCRIS». Ele coastă în launtru țării 5 bani fiecare 50 grame, iar din străinătate 10 bani 50 grame. Dacă, pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «recomandare» se plătește deosebit 25 bani.

La orice comandă trebuie să se trimeată banii ÎNAINTE, altminterlea nu se trimit exemplarele cerute.

Nu uitați a vă procura

CALENDARUL MINERVEI

PE 1909

Cel mai frumos și cel mai răspândit Calendar românesc. Splendide ilustrații după pânzele celor mai mari pictori români, precum și vederi după cele mai pitorești poziții, ale României, pe lângă un material literar inedit datorit celor mai distinși scriitori :

A. Vlahuță, G. Coșbuc, I. L. Caragiale, I. Slavici, M. Sadoveanu Octavian Goga, I. Adam, St. O. Iosif, I. Bârseanul, C. Sandu Aldea, Al. Tzigara-Samurcaș, I. Basarabescu, I. Scurtu, N. N. Beldiceanu, G. Silvan, C. Hodoș, Zaharie Bârsan, Natalia Iosif, Caton Theodorian, Al. G. Doinaru.

---

6 Suplimente artistice în culori și de o valoare excepțională

PREȚUL : LEI 1.25

Ediție de Lux : Lei 2,—

De vânzare la toate librăriile.

A MICUL
TINERIMEI

REVISTA
PENTRU
TINERIMEA
SCOLARĂ

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MIDERVA

DIRECTOR:
MOISIL

„MINERVA” INSTITUT DE ARTE
GRAFICE ȘI EDITURA

B-dul Academiei 4.— Edgar Quinet 3.—București

A APARUT:

**NE CHIAMĂ
PĂMÂNTUL**
POEZII

DE

Octavian Goga

PREȚUL LEI 2.—

De vânzare la toate librăriile din țară

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARĂ

■ ■ CULTURA ■ ■
 MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,
 ■ ■ MUNCA ■ ■

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL :

În România . . . . . Lei 5

Afară de Romania . . . . . Coroane 5

SFINTELE SERBĂTORI ALE PAȘTILOR

Postul cel lung s'a sfârșit.

Sunetul clopotelor, cari străbate în valuri prin aerul cel umed al nopții, vestesc serbarea învierii, a speranții, a iertării.

Este cea mai sublimă, cea mai sfântă serbătoare a Creștinilor, este simbolul eliberării din robie, a mângâierii, este renașterea spre o nouă viață, este reînvierea noastră prin patimile Mântuitorului nostru.

În timpurile când Mântuitorul se ivise pe pământ omenirea era împărțită în două tabere mari și neegale: a *tiranilor* — asupritorilor și a *sclavilor* — asupriților. Cel tare asupria, nedreptăția și jăfuia pe cel slab și neapărat de nimeni (nici de lege) și izvorul dreptății nu era adevărul, ci puterea, minciuna, fărădelegea.

Dar când strigătele mamelor chinuite și a copiilor slăbiți de foame și de boale ale sclavilor bătuți și aruncați în lanțuri au ajuns până la ceriuri, Dumnezeu a trimis pe fiul său, ca prin învățăturile sale să mântuiască omenirea. Sângele nevinovat vărsat, ale miilor de oameni nevinovați a făcut să se întrupeze idea dreptății, a libertății și a egalității în sufletele celor ce oftau după dinsele.

Să ne amintim deci în ziua de Sfintele Paști de suferințele oamenilor nevinovați și de Mântuitorul nostru, care și el prin patimele ce le-a suferit a pecetluit pentru totdeauna renașterea omenirii dela starea de tirănie la cea de libertate și de dreptate.

Să urmăim cu toții înaltele învățături ale legii noastre creștinești spre fericirea noastră și a neamului nostru.

CALIFUL BARZA

PIESĂ ÎN TREI ACTE PENTRU TEATRU DE COPII.

ACTUL AL II-lea

SEARA PE LUNA

UN ZID DĂRĂMAT

Tot felui de ascunzișuri pe după pietre, pe planul din fund o ușă.

CALIFUL și VIZIRUL în formă de berze. Mai târziu BUFNIȚA.

VIZIRUL.

Eu nu mai pot... opreștete din zbor,
Să ne-odihnim, sunt ostenit de mor,
În viața mea, n'oi mai cânta alene,
Cerând Profetului aripi și pene...
Căci m'ai purtat acum în zbor destul...

CALIFUL.

Ei uite, vezi, eu încă nu-s sătul,
Și simt în zbor, divină desfătare,

Să te înalți, mai tare, tot mai tare,
Ne 'mpiedicat de stavili să plutești,
Purtat de vis, prin sferele cerești!...

VIZIRUL.

Ba 'n inimă mă tae câte-un dor,
Să mă mai văz pe stradă 'ntre popor...
Să scap de aste pene, ce n'aș da!...
De patru zile, rătăcim așa!...
Ți-o fi plăcând, dar nu știu ce găsești!...
Nici n'ai ceva mai bun să ciugulești...
În mine, omul tot se mai cunoaște,
Căci mi-i lehamite de-atâtea broaște...
De m'aș tocmi, deși nu-i lucru mare,
Să duc copii la oamenii cu stare,
Din cozonacii mari, la cumetrie,
Aș căpăta și eu câte-o felie,
Și tot ar fi ceva...

CALIFUL.

Iar la mâncare

Ți-e gândul tău...

VIZIRUL.

Poi, vezi că foamea-i mare,
Îmi crănțnesc grăunțele în gură,
Și ciocul ăsta-i lung peste măsură,
De dor și foame, nebunie-mi vine,...
Nevastă-mea, gătia așa de bine!...
Sărmana! de m'ar ști, în ce pustiu,
Mă aflu-acu... Mă iartă, nici nu știu,
Ce să mai fac... Și vai de noi...
Te pomenești... c'aicea sunt strigoi!..,

CALIFUL

Auzi un plâns? Cu zbucium, cu suspine!...
Se pare că din colțul cela vine...

(Se duce într'acolo)

VIZIRUL.

Stăpânul meu, așa, nu te 'ncumete,
Să nu răsără-o stafie 'n perete,
Să nu te 'nhațe făr' de veste 'n ghiare...

CALIFUL.

Eu, care-am fost viteazul cel mai mare!...

VIZIRUL.

Oprește-te pe loc, stăpânul meu!

CALIFUL.

De-am început, s'ajung la capăt vreu...

(Aleargă spre colțul dinspre care s'auz gemetele; vizirul îl înhață cu ciocul de pene, califu se zmânțește. Bufnița iese la iveală).

VIZIRUL.

Găsit-am, să mă speriiu ca un prost,
Când ea, o biată bufnița a fost.

CALIFUL.

Ei da, și totuși, cam ciudat îmi pare,
Că 'n ochi cu-adevărat, ea lacrimi are!...

BUFNIȚA.

Ah! berzelor!... Cu câtă bucurie,
Vă 'ntâmpin!... Încă din copilărie,
Mi s'a prezis, că două berze-odată,
Mi-or mântui viața încercată...

CALIFUL.

De ce folos putea-vom noi să-ți fim,
Când însiși grea osândă suferim!...
Dar tu, ce 'n ochi porți lacrimi omenești,
De unde vii? O, spune, cine ești?
Nu te-ai născut cu-această întrupare...
Mi-o spune a ochilor înlăcrămare.
La oameni doar, din inimi apăsate,
Pornesc prin ochi, izvoarele sărate.

BUFNIȚA.

Nu-s bufniță, cum par, e-adevărat,
Că omenești simțiri în piept se zbat,
Iar tatăl meu fu rege cunoscut
Din India — Acolo m'am născut!...
Un rege fu — eu singura lui fată,
Și cât am fost la el de alintată!...

.....
Copilăria repede-a trecut,
Și'ndată fată mare am crescut.

.....
Și începură-a curge pețitori...
Iar printre ei, veni de multe ori
Și vraciul Cașnu — pentru fiul său,
Cel cunoscut de ticălos și rău...
Dar furios, că tata l'a respins,
El ură mi-a jurat cu dinadins...
Într'o grădină mândră stam odată,
Și-atunci, o băutură fermecată,
Îmi dete Cașnu travestit în sclav...
M-a blestemat cu glasul lui grozav :
«— O bufniță rămâi de-acum pe veci,
Dispreț să 'ntâmpini, ori pe unde treci,
Urâtă-așa, așteaptă-ți pețitori,
Tu ce-ai respins, răsând de-atâtea ori,
Pe fiul meu!..» — De-atunci într'una plâng,
Tot așteptam odată să mă stâng!..
Dar, iată-acuma, zarea s'a deschis,
Mi se 'mplinește tot ce s'a prezis,
Mi-a luminat în suflet presimțirea,
Că voi mi-aduceți mie mântuirea!..

CALIFUL.

Ah! starea ta, ce mult m'a 'nduioșat!..

VIZIRUL (suspînând).

Și eu într'una am tot lăcrămat!..
Sărmană fată! Cât am suferit!..

CALIFUL.

Pe noi, tot Cașnu, cred că ne-a vrăjit!..

BUFNIȚA.

Nici vorbă, că tot el v'a fermecat..
Dar spuneți-mi și voi, cum s'a 'ntâmplat,
De-ați cunoscut cumplitul vrăjitor ?..

CALIFUL.

De am acum un plisc clămpănitor,
Și ostenite-aripele îmi cad,
Eu totuși sunt : *Califul din Bagdad !..*
De mult îmi poartă Cașnu gândul rău,
Să-mi iea coroana pentru fiul său !..
În țara mea ades a năvălit,
Dar brațul meu vânjos l'a biruit,
Și multă vreme m'a lăsat în pace!..

BUFNIȚA.

Dar cum, în berze v'a putut preface ?

CALIFUL.

Stăteam de vorbă cu vizirul meu,
Ș'aud un mărchidan strigând mereu,
Și marfa lui în slavă ridicând..
Atuncia, nu știu cum, mi-a dat prin gând
Să-l chem, să văd, ce-anume are 'n ladă..
El într'adins lăsa ca să se vadă,
Spre ispitirea noastră, o cutie..
Și iată-mă-s, că fac acea prostie,
Să-i cumpăr cutiuța, care-avea
O fermecată pulbere în ea!..
Cum eră scris de-asupra-am împlinit :
Prizarăm praful, și spre răsărit
Ne-am închinat, și-o vorbă consacrată
Rostirăm, spre-a ne transforma îndată
În berze, cum am vrut. — Dar am uitat —
Fiindc'am răs — cuvântul consacrat
Pentru-a ne face iarăși cum eram...

VIZIRUL.

De acum eu, speranță nu mai am,
Căci orice fac, și oricum mă frământ,

De loc nu-mi vine 'n minte-acel cuvânt...
Și berze, vai! până la moarte-om fi,
Cu broaște și șopârle ne-om hrăni!..

BUFNIȚA.

În soarta noastră e o înrudire,
Mă simt pătrunsă de compătimire,
Și-ași face totul, ca să pot afla,
Formula consacrată cum suna...

CALIFUL.

Pe coperișuri, în Bagdad, am stat,
Privind poporul, cum înfierbântat,
Un alt Calif căta

BUFNIȚA.

Și nu ți-e frică,
Că-n tron pe fiul vrăciului ridică?

VIZIRUL.

La naiba Mecca, nu e cu puțință!..

CALIFUL.

În mine totuși, eu mai am credință!..
Dar la Bagdad, Vizire, hai cu mine,
Nenorocirea s'o pândim cum vine!..

VIZIRUL.

Acuma, hait' că iar mă iai pe sus!..
De-a merge tot cum știe el, m'am dus!..
Îmi vine-a râde, când îl văd așa,
Uitând că-i barză, nu calif, și vrea
Să plece iar, să facă țărăboi!..
Cu ciocul ăsta, ai să porți război?..

BUFNIȚA.

Rămân aici. Intoarceți-vă 'ndată;
V'aștept cu inima îngrijorată!..

(Cortina cade)

SFÂRȘITUL ACTULUI AL DOILEA.

(Va urma)

NATALIA IOSIF.

CHRISTOS A INVIAT!

În coliba cea mică, ce stă ascunsă colo între pomi, trăia odată o femeie văduvă, cu doi copilași. Până când trăia bărbatul ei, era mai veselă, avea un traiu mai ușor, acum însă veselia i-a dispărut și sufletul i l'a copleșit întristarea. Toată speranța o avea în copilași. În ei își află bucuria, mângăierea sufletului zdrobit, de o durere adâncă.

Niculiță era de șapte, Ana de cinci ani. Mama lor, era o femeie săracă. Trăiau și ei de pe o zi pe alta, cu puținul ce-l agonisea mama lor. Intotdeauna, se îndestulau cu puținul ce-l aveau. Aveau încredere în D-zeu, care nu își uită nici de copii lipsiți. Erau îmbrăcați cu niște haine țesute de mama lor. Tatăl lor murise, în mijlocul ernei și el acum e departe de ei, nu mai aude șuerul vântului, nu mai suferă greutățile acestei vieți... Însă totuși aveau o mamă, care se îngrija de cei doi orfani.

Se apropiau serbătorile Paștilor. Totul se desprimăvăra. Prin livezi se auzia iarăși cântecul păsărelelor. Covorul cel verde al câmpului era împodobit cu diferite floricele, cari s'au trezit din somnul iernei. Femeile, își curățiau și văruiau casele lor. Niculiță, se juca voios prin curte cu un căruț mic, făcut de tatăl său. Anuța dedea mamei sale mână de ajutor.

Pe toți îi așteptau daruri frumoase de Paști; numai ei nu se bucurau de haine frumoase, de plăcerile ce le fac părinții copiilor în zilele serbătorilor. Biata mamă, de demult își păstrase niște parale, într'o năframă, și doria ca și copii ei, să se bucure de învierea Mântuitorului.

Era înspre seară, în ajunul sfintelor Paști. Toți copii erau veseli, că mâine se vor îmbrăca în haine noi, vor ciocni ouă roșii; numai pe copii cei orfani, nu-i așteaptă vr'o bucurie.

Seara și-a întins vâlul negru peste întreaga natură. Lumina

aurie a lunei era presărată pe arbori, case, livezi, câmpii și dealuri. Miile de stele licăreau blând pe bolta cerească. În odaia femeii era liniște. Focul pâlpăia încet, a lene, pe vatră. Copilașii dormeau. Numai mama lor ședea lângă foc și se gândea cu tristeță la viața trecută. Atunci picuri mari i se strecurau pe fața stropită adeseori de lacrimile amărăciunii...

În casă nu se mai auzea nici un zgomot. Totul dormea și visa sub vraja razelor de lună. Copii erau departe cu gândul, în lumea visurilor.

Niculiță s'a visat, ca un copil mic, vesel și umblând singur prin o vale întinsă, când veni la el o bunică și i-a dat un căruț mic plin cu zaharicale, iar căruțul era tras de doi epurași albi, mititei. Ce veselie l'a cuprins pe Niculiță! Ce visuri frumoase avea el! Un îngerăș îl însoțea peste livezi, pe după dealuri, a căror șir, să perdea în negura deasă. Și ce haine frumoase avea el și sorioara lui. I-a adus mamei daruri frumoase dela îngeri, ca să se bucure și ea, în lumea aceasta.

Era în zori de zi, când i-a deșteptat pe copii din somn, detunături de treascuri și sunetul clopotelor, cari vesteau, că Mântuitorul a înviat din morți. Uimiți se uitau copilașii la darurile frumoase, ce erau pe masă. Repede au fugit la mama lor, care le-a depus pe frunte câte un dulce sărutat și cu ochii plini de lacrimi le-a zis: «Christos a înviat!» Niculiță și Anuța au înghenunchiat înaintea icoanei Maicii Domnului și cu evlavie au răspuns: «Adevărat că a înviat!» Ce fericită, se simțea mama lor, în momentele acelea... Dimineata au primit și ei haine nouă, și ei se bucurau de darurile frumoase, ce le aduc îngerii, copiilor buni.

Acum coruri îngerești vestesc nașterea Mântuitorului și în acorduri cântă: «Christos a înviat!»

Blaj.

VALERIU CRÎȘIAN.

CONȘTIINȚA

(Urmare)

În clasă era foarte trist. Cu plăcere își alesese el odată cariera de dascăl, dar acum îi se părea că e nedemn de ea și par'că fiecare copil din clasă sa îi acuza de furt. O! Cu câtă nerăbdare așteaptă el ziua, în care să se poată achita de vechea lui datorie! Dar o nouă piedică se ivi. Postul era prost plătit, și el avea cheltueli mari. Îi era imposibil să economisească banii datoriti, și când luă prima leafă avu atâtea de plătit, în cât trebui să-și ia gândul dela achitarea banilor. Iarăși îl mustră aspru conștiința, dar de astădată aveă împotriva mustrărilor ei un motiv puternic: cum putea el să lase pe bătrânii lui părinți să rabde?... Veni a doua leafă, și iar mustrări de cuget. Își pusesese în gând ca de astădată să plătească orice s'ar întâmpla. Dar când avea banii în mână și se gândeă să-i trimeată, se întrebă: dar unde? și cui? La internat? Asta nu s'ar putea, s'ar fi dat de gol. Profesorii ar fi văzut cum stau lucrurile, l'ar fi dat în judecată și ar fi fost gonit cu rușine din slujba ce avea. Și pe urmă ce era să se întâmple cu părinții lui?... El nu trimise banii și era mai nenorocit de cum fusese.

Par'că eră într'un labirint și nici nu-și dădea osteneală să caute vreo ieșire. Era disperat și bolnav trupește și sufletește. Părinții se îngrijeau de sănătatea lui, căci el era singura lor nădejde. Făcea eforturi să se țină în picioare, dar degeaba; într'o zi se simți rău de tot și trebui să rămână în pat. Avea friguri grozave. Doctorul veni și constată că era bolnav de tifos. O mare spaimă îl cuprindea la gândul că ar putea să moară fără să fi plătit datoria. Toate pedepsele cu cari se răsplătesc astfel de fapte îi se perindau înaintea ochilor.

Bătrânul său tată, care stă la căpătâiul său, căută să-l mângâie. Petru îl apucă de gât și începu să plângă amar. «Ah! dragă tată, ajută-mă, scapă-mă! Nu pot să mor, ah! ar fi grozav să mor! Am... ah! sunt...» Nu putu mărturisi greșala sa. Tatăl îl mângâia și bătrâna lui mamă uitând grija și nevoia, nu mai știa cum să-l liniștească, «Oh, liniștește-te fiul meu,—zise ea așa de dulce, cum numai o mamă știe să-i spue fiului ei iubit — Dumnezeu n'o să ne încerce atât de aspru în cât să te ia. O să vezi, fiul meu, te vei însănătoși. O să rămâi la noi». «Ba nu, mamă, strigă el, Dumnezeu are să mă pedepsească; am păcătuit împotriva lui. O să mor și atunci!...». Căzu în perine istovit și mult timp rămase așa, par'că ar fi fost leșinat. În amețeala sa, el auzeă plângerile bătrânului său tată și suspinele mamei iubite. Teamă îi dădu iar

putere; se ridică în pat. Tatăl cuprinsese gâtul fiului său și stăpânindu-și durerea, zise în tonul cel mai blajin: «Mult iubitul meu fiu, ce te neliniștește așa? Spune-mi totul, nu-mi ascunde nimic. Tatăl nostru din ceruri e milostiv și bun».

— «Da, iubii mei părinți, vreau să mărturisesc totul și ajutați-mi să mă rog ca să mi se erte păcatul». El începu să istorisească greșala sa, muștrarea conștiinței și nu ascunse nimic. O spuse așa cum îi veni în minte și când isprăvi, se simți mai înviorat, mai bine. «Ah, sărmanul meu fiu, zise mama, cât ai avut de îndurat!» «Erau bani sfinți», răspunse tatăl, «și păcatul e mare că te-ai atins de ei. Ah, Dumnezeu, trebuia să spui directorului strâmtorarea ta, el te-ar fi ajutat, era dator să te ajute. Câte nu se întâmplă, Doamne, când suntem mândri unde nu trebuie! Dar să nu disperi. Dumnezeu se va îndura și de tine». El ingenuchiă și se rugă cu multă evlavie. «Dar cum să-mi îndrept greșala? zise din nou Petru. Unde să trimit banii? Mai e posibil să-i trimit? Și de unde să iau acum bani?» «Liniștește-te fiul meu, zise tatăl. Datoria o iau asupra-mi. Oricât ași fi de bătrân, tot mai pot câștiga atâta în viața mea. O să găsesc și locul unde trebuie banii trimiși, ca să-și ajungă scopul pentru care au fost strânși». Pe când vorbeau, intra preotul. Venea cu o veste bună. Le spuse că văzând lipsa pe care o îndurau, scrisese Casei școalelor ca să ajute cu ceva pe tânărul profesor și că Casa școalelor i-a trimis 300 de lei. Preotul îi aducea, fiind foarte trebuitori, mai ales în timpul de față.

Se făcù o liniște mare la auzul acestei vești. Părinții nu mai știau de bucurie și se uitau fericiți la fiul lor. Pe urmă tatăl, dând mâna preotului, zise: «Îți mulțumesc din inimă, părinte! S'a adevărit vorba: «Cu cât nevoia e mai mare, mila Domnului e cu atât mai aproape». Toți mulțumiră aducătorului vestei și ajutorului lui în nevoie.

În aceeași zi veni și doctorul din oraș, cu el plecă și tatăl lui Petru, ca să achite datoria fiului său. El făcea parte din comitetul bisericeii acestui oraș și trimise banii satului celui mai sărac, despre care se vorbise la comitet că ar fi cel mai sărac. Mai adăogă 10 lei dobândă la banii luați. Petre fusese de părere să trimeată banii la internat, dar tatăl său nu se învoi, zicând că nu e bine să se dea atâția bani unor tineri, cari de multe ori n'au prea mare lipsă. Să nu ispitim pe nimeni. Vai de cei ispițiți. Dacă nu s'ar da pușculița în păstrarea tinerilor, ar fi mai bine. Nu e pe voia lui Dumnezeu, ca vrând să venim în ajutorul săracilor să ispitim atâția tineri, cari nu sunt destul de tari ca să reziste. De sigur că țăranii din sat vor fi foarte mulțumiți de banii primiți. Avea dreptate. Seara când fiul văzu chitanța banilor trimiși, îi se ușură sufletul. Multe săptămâni mai zăcu, lup-

tându-se cu boala, dar în cele din urmă se însănătoși. Par'că ar fi înviat. El se simțea mai puternic, mai liniștit de cum fusese mai înainte. Pata din conștiință începu să dispară încetul cu încetul, dar urmele îi amintesc de fapta sa. După cum natura vindecând o rană, prin cicatrice ne amintește să ne ferim a ne mai răni, tot așa urmele petei îi întăreau să fie totdeauna cinstit și înarmat față de viitoarele ispite. N'a mai fost învins în viață de asemenea ispite, și de atunci sufletul lui nobil îi dădă putința să ajungă departe în viață. Ca ispășire a păcatului, trimite în fiecare an o sumă egală cu cea luată, într'un sat sărac. Când se întâmplă să-și uite de această datorie, conștiința i-o aduce aminte, întocmai cum rănilor cicatrizate amintesc veteranilor luptele, în cari au primit aceste semne de onoare. Chitanța banilor care arată că achitase datoria, prietenul meu o păstrează până azi.

Povestitorul tăcu. O liniște mare domnea în odaie. Cei ce-l ascultaseră erau foarte mișcați. Ochii mamei erau plini de lacrimi. Ea zise prietenului:

— «Povestea d-tale e atât de mișcătoare, în cât îmi face impresia că par'că ai fi chiar d-ta acela despre care ai povestit».

— «Tu, strigă d. Măgură, imposibil!»

— «Așa e, și dacă poți condamna-mă și retrageți prietenia».

— «De fel, de aci înainte te voi iubi mai mult».

Prietinii își strânseseră călduros mâna și mult timp rămaseră așa, foarte mișcați. Mama deschise ușa odăiei în care Șerban aștepta. Ea îi făcu semn să intre și se aruncă la picioarele tatălui său plângând. «Iartă-mă tată, se rugă el!» Tatăl, acel om sever și aspru, era foarte mișcat. Ridică pe fiul său vinovat și-l strânse la piept. «Vreau... Trebuie să te ert, nefericitul meu fiu—zise el mișcat. După câte am auzit, nu pot să fac altfel. Du-te și cere ertare și dela mama ta, care a suferit atâtea pentru tine». Șerban îmbrățișă pe mama sa și amândoi plânseseră de durere și bucurie.

Directorul se ridicase și voia să plece, spre a nu deranja această scenă intimă.

Șerban se duse atunci spre el, îi luă mâna și i-o sărută.

— «Cum să vă mulțumesc mai bine, iubitul meu director?»

— «Nu pleca, se rugă mama, ajută-ne cu sfatul d-tale. Ce să facem acum cu Șerban?»

— «Da, prietine, zise d. Măgură, ce să facem acum cu el? Greșala sa e știută de lume, nu e ca cea a prietenului tău, care i-a fost judecată de judecătorul din ceruri. Ce e de făcut acum, știi vre un sfat?»

— «Sfat ași avea, dar depinde de Șerban, dacă vrea să-l urmeze».

Directorul se uită sever în ochii vinovatului și zise hotărât:

— «Oricui îi se poate întâmpla să comită o greșală ca a ta, fătul meu. Dar odată fapta comisă și după ce te-ai căit de ea, trebuie să fii tare, spre a nu mai fi ispitit. Ai tu putere, ne poți promite și ești încredințat că în viitor n'o să mai fii ispitit? Dacă ne poți promite asta, te voi ajuta să treci peste acest păcat și să mergi înainte în viață, pe calea cea bună».

— «Cum crezi tu că poți face asta, prietine?» întrebă d. Măgură.

— «E foarte simplu, zise directorul. Șerban trebuie să se întoarcă la fostul lui șef și acesta trebuie să-l primească. Și el e vinovat în această chestie. N'ar fi trebuit să încredințeze unui copil ca Șerban o casă cu bani, ca să-l ispitească. Dacă vrei, merg mâne cu voi la dînsul și voi garanta pentru cinstea lui Șerban, dacă el îmi va promite sincer că se va îndrepta».

— «Da, cu plăcere și din toată inima», zise Șerban, punând mâna în dreapta întinsă a directorului.

— «Uită-te la mine în ochi, zise directorul, așa.... Da, e adevărat, el nu ne va mai face o asemenea faptă. Sper că urma din conștiința ta te va ajuta să nu mai faci ce ai făcut și să fii un erou în lupta vieții».

— «Da, domnule director, voi căuta să fiu un bărbat după cum sunteți și d-voastră.»

Speranțele și dorințele exprimate în acest ceas în casa d-lui Măgură, s'au îndeplinit întocmai. Șerban s'a ținut de cuvânt. El a devenit un om onorat și vrednic de stima altora.

(Localizată).

LUISE KLEIN
Studentă în litere

O M A M Ă

Cine ne-a dat lumina zilei? Cine-și pierde de cele mai multe ori viața, dându-ne-o pe a noastră? Cine veghează fără odihnă când suntem bolnavi, cine ne sprijină pașii șovăitori, cine ne îndură toate greutățile și ne ușurează durerile copilăriei? Cine ne ferește de pericolele neesperienței, cine ne dă cele dintâi învățături despre bine, cine ne formează caracterul și ne pregătește viitorul?

O mamă, numai o mamă...

Și dacă citim în istorie, vom vedea că tot o mamă a readus pe Coriolan la sfintele datorii ale patriei; o mamă a luminat pe Solomon ca să facă dreptate; o mamă scapă pe Ifigenia de perfidia lui Calchas și

de mândria lui Agamemnon. În temple și în biserici cine este adorată de toți muritorii ca izvorul tuturor bunătăților, stăpâna îngerilor, steaua speranței și sprijinul nenorociților ?

O mamă...

Și după ce am văzut atâtea adevăruri, atâtea exemple și fapte istorice, cum să nu cinstim și să iubim pe aceea care ne-a dat zilele, cu toată dragostea sufletului, cu tot avântul cugetului?... Și ce vinovată este fiica, cât de deplâns este fiul, care uită să răspundă mamei sale această iubire adâncă, această îndatorire din orice moment ! În zadar are calitățile cele mai înalte, în zadar are înclinările cele mai rare ; toate acestea nu sunt nimic fără iubirea cea sfântă pe care o datorește mamei sale.

În frumoasa Turanie, pe drumul ce duce la Nantes se află și acum o casă frumoasă ce se numește «Turnulețele». Este sus pe o muche și domină cea mai frumoasă parte din acest colț al Franței. Cât vezi cu ochii, vre-o 14 leghe, poți urmări cu ochii cum șerpuește de plăcut riul Loira dealungul marelor livezi și vâlcele. Dar când vine primăvara și toamna, când vânturile încep să bată, făcând astfel navigația favorabilă, atunci, o Doamne ! ce tablou fermecător ți se desfășură înaintea ochilor ! Departe, în fundul orizontului, abia zărești un roi de pânze, ce urcă mereu în susul apei produsele comerțului maritim. Și pâlcuri, pâlcuri vezi venind și mărindu-se corăbiile iuți, aci dispar, aci le vezi iarăși trecând prin dosul copacilor stufoși, cu care sunt acoperite numeroasele insule.

Această frumoasă casă, al cărui proprietar, un speculant iscusit, stetea la Paris, era închiriată unei familii străine, ce venise aci ca să învețe mai bine limba franceză, ca să guste farmecul acestui colț de țară, ca să respire aerul cel plăcut și pătrunzător pe care nu-l găsești decât în țările cu climat dulce. Capul acestei familii era un om plăcut, învățat și bun ; atrăsese în casa sa pe toți vecinii mai serioși cu care putea să-și petreacă zilele într'un chip mai vesel. Soția sa blândă, modestă și încă frumoasă îi dăduse trei copii, doi băieți pe care îi inter-nase într'un pension în Paris și o fată, Erlisca. Avea abia patrusprezece ani și o creștea-*ea* singură.

Erlisca, o fată plăcută și sglobie, era prea bine crescută ca să disprețuiască sfintele datorii de iubire fiiască. O iubea mult pe mamă-sa, nu putea să se despartă de ea. Cu cât cunoștea mai mult lumea, descoperea mai multe calități în ea, vedea că mamă ca a ei nu mai există. Și se simțea fericită și mândră că avea o astfel de mamă. Dar, fie din sburdălnicia ei firească, fie că uita acele datorii, răspundea mamei-sale câteodată. Și când cânta la pian și mamă-sa se necăjea de stângăcia ei, începea să murmure și nu mai cânta înainte.

Și buna sa mamă nu-i zicea nimic, aștepta cu o răbdare de fer să-i piară aceste apucături. Când o ducea la masa de lucru sau când o puneă să învețe, ea începea să-i facă mame-sale fel de fel de întrebări, ca să-i întrerupă atenția și ca să nu mai lucreze. Dar mamă-sa răbda, aștepta ca liniștea să urmeze furtunei.

Prea marea iubire ce i-o arăta mamă-sa îi dădea curaj, și ea făcea mai rău. Ajunsesse în fine că răspundea la orice observație ce i-o făcea, și răspundea atât de obraznic că ai fi zis că n'o iubește decât de silă.

Ajunsa la vârsta când sufletul are nevoie de a se deschide, își făcu o prietenă din fetele ce veneau cu părinții în casa lor. Era fata unui scriitor cunoscut prin frumoasele sale scrieri, era tot de vârsta ei și se numea Virginia. Întrunea fericitele daruri ale naturei și o educație desăvârșită. Crescută însă de o mamă și blândă și severă se obișnuise de mică să asculte și să se supune ordinilor ei, fără să facă nici cea mai mică observație, fără a îndrăzni să murmure. Știa că mamă-sa e mai învățată ca ea și o ascultă orbește. Dintr'un semn, dintr'o privire o înțelegea.

Erlisca și Virginia legară o prietenie strânsă. Nu lăsau să treacă o zi fără a se vedea. Puneau la cale tot ce să facă, învățau lecțiile împreună. Citeau aceeași carte, își schimbau florile, își destăinuiau tot ce aveau pe suflet, își spuneau gândurile. Erlisca găsea în acest schimb un profit minunat, Virginia era mult mai instruită, avea un simț mai fin și o judecată neturburată. Se păzea de a simți amica sa această superioritate ce o avea asupra ei, și știa să se scoboare până la treapta ei, astfel ca delicateța să nu aibă de ce se plânge și ca amorul propriu să nu sufere.

Erlisca observă însă că amica sa nu mai avea acea încredere, acea aplecare pe care o avea la început. Cu toată silința ei, se vedea bine că nu mai e acel avânt al sufletului; un fel de silă, de răceală ascunsă se observa în mișcările și vocea ei. Ochii săi frumoși nu mai priveau așa de blând, și Erlisca observă aceasta. Credea că prietena ei întâlnește pe alta mai demnă de ea. Și fără a o mai întreba ea strică prietenia și căută să-și facă altă prietenă, care s'o despăgubească de aceea care fusese așa de mândră.

Și o găsi în fata unui bancher, ce avea o mare moșie, nu departe de casa lor. Se numea Eudoxia și fiindcă stetea aproape se vedeau des și petreceau cea mai mare parte a timpului împreună. Părinții ei erau mai bogați ca ai Virginiei, și această paradă a luxului îi orbi ochii, dar nu-i mulțumi inima. Nu găsi în Eudoxia de cât un spirit bajocoritor și mușcător. Nu descoperi în ea de cât îngâmfarea bogaților, care nu prețuiesc meritul oamenilor decât după poziția ce o ocupă în lume.

Nu trecu mult și o rece nepăsare se născu între cele două prietene și măreța Eudoxie fu părăsită fără părere de rău.

Însă nu voia se pară părăsită în lume, mai ales în ochii Virginiei cu care se întâlnea adesea. Incepuse să vadă că ea era singura cu care prietenia ar fi putut avea un farmec.

Se împrietenii cu fiica unui boer ce se credea de cea mai nobilă familie din acel ținut. Palmira, așa o chema pe noua prietenă, avea aproape cincisprezece ani.

Se vedea în ea un suflet nobil. Ținuta-i era plăcută și impunătoare. Ținea capul ridicat și privea cu o cutezanță nobilă tot ce era în jurul ei.

Însă când se înjosea să scoboare frumoșii săi ochi asupra cuiva, care nu avea nici un titlu, se vedea pe buzele sale o mișcare de dispreț și trăsăturile feței arătau vădit că pentru ea cel mai de seamă sentiment era fala nașterii. Cum familia Erliscai era străină, frumoasa Palmira crezu că nu se înjosește dacă o bagă în seamă; și ea, încântată de această consimțire, își închipui că găsește ceea ce-i dorea inima.

Dar cât suferi biata fată din cauza acestei prietenii! Palmira nu vorbea de cât de strămoși, de vechimea neamului său, care se ridica după ea până la Carol cel Mare. Științele, literele, arta, nu erau nimic pentru ea, pe lângă o familie nobilă, care are cutare sau cutare castel. Chiar binefăcătorii omenirii, descoperitorii, inventatorii, ce aduc cel mai mare bine omenirii, nu-i inspirau nici un respect. În ochii ei aceștia nu erau decât oameni de rând.

Erlisca crescută de mama și tatăl său în principiile de egalitate, obișnuită din copilărie să respecte numele cele mari, însă în același timp să onoreze și marele merite și serviciile de ori ce fel aduse patriei, nu putu suferi mult timp nemărginita trufie a prietenei sale. Și văzând că chiar ea căuta să încunjure orice legătură, se despărți de ea tot așa de repede cum se și împrietenise.

Nefericita Erlisca se împrietenii cu alte fete, dar în zadar, căci prietenia nu ținea mult timp, se răcea din primele zile. Nici nu apuca să se apropie mult de aceea pe care o credea că-i aduce fericirea, și o părăsea.

«Dar ce le-am făcut eu?» își zicea Erlisca. «Cine poate să î-mi iea acest blestem de care sunt coplesită? Sufletu-mi este curat și iubitor; nici cea mai mică bârfeală n'a eșit din gura mea; niciodată nu m'am despărțit eu cea dintâi de acelea care m'au părăsit fără milă... Să fi scornit Virginia despre mine vorbe bârfitoare? Nu, nu-i în stare ea să facă astfel de fapte... Dar pentru ce s'a despărțit de mine? Ce bună era și ce cuminte! Și cum mă iubea!... Trebuie s'o întreb, să văd ce a făcut-o să se despărță de mine, să es din acest chin».

Întâmplarea o ajută. Intr'o dimineată eșind ca să se plimbe în crângul de alături, văzu pe Virginia întovărășită de o bătrână guvernantă. Stetea pe verdeată, cu o carte în mână și citea. Erlicsa se apropie de ea tremurând, și îi zise cu o voce înecată :

— Iartă-mă drăguță, dacă îndrăznesc să te întrerup din citit. Mi-e sufletul apăsător... te-am văzut alinând adesea suferințele altora... alină-mi-o și pe a mea... ascultă-mă.

— Vorbește, scumpa mea, răspunse Virginia cu un ton plin de bunătațe. O rugă să stea lângă ea și luându-i mâinile într'ale sale, adăogă : Da, tu nu știi cauza suferinței tale...? ești tu singură.

— Eu ? Nu te înțeleg.

— Da. Blândețea îngerească a mamei tale, prea marea îngăduire, te-a făcut atât de vinovată în ochii lumii.

— Vinovată ? De ce ?

— Că ai fost nepăsătoare față de aceea, care ți-a dat viața, față de mama ta.

— N'am iubit-o ? Aș da pentru ea sângele, viața mea.

— « Pentru ce aveai atunci față de ea atât de puțin respect ?..

Pentru ce nu te supuneai sfaturilor ei decât murmurând ?

De mult ce te iubea se făcea că nu-i rănită, însă lumea care venea la voi, era silită să creadă că nu o priveai decât ca pe o îngrijitoare, că nu țineai la ea de cât din cauza trebuinței ce o aveai de ea. Iată ce te-a făcut să perzi atâtea prietene, iată ce te-a făcut să perzi încrederea și respectul lor, le erau teamă să se împrietenească cu aceea, care uita atât de mult datoriile fiești. Și eu cea dintâi m'am îndepărtat de tine zicându-mi : « Cum să am încredere într'o inimă, care rămâne de piatră la glasul mamei sale ? Fiica neascultătoare față de cea mai blândă mamă nu poate fi niciodată o amică adevărată. »

Înecată în lacrimi, își mărturisi greșeala promitând a se îndrepta. La comă de stimă și dragoste, arată de acuma înainte mamei sale o supunere respectuoasă și o iubire nețărmuită. Puțin câte puțin câștigă ceea-ce pierduse : mulțumirea de sine și dragostea prietenelor sale. Dar ceea-ce o mulțumea mai mult, comoara la care ținea ca la luminele ochilor, era prietenia Virginiei. Ce bună este ! O adusese la datoriile pe care le lăsase uitărei. Pe fiecare zi vedea mai mult farmecul iubirei fiești. Și acestea i le datorea numai ei. O făcuse să vadă ce valorează o mamă.

(Din franțuzește).

DUMITRU GOTEȘCU.
Ploești.

NEASCULTAREA

I.

În fața orașelului Lipscani din Basarabia, pe malul drept al Prutului, se află satul Miorcani.

Poziția lui înclinată, casele lui mici, rari, dar bine îngrijite, grădinele lui bogat cultivate și rețeaua de drumuri, care îl străbat în toate direcțiunile, dau acestui sat înfățișarea unui colț de lume, în care se gustă în pace binefacerile vieții.

— Aci trăia familia Bogdan Costin. Tatăl, om sânguitor și cumpănit, era privit de toți ca unul dintre frunțașii satului. Floarea, femeia sa, era un model de bună gospodină. Dumnezeu binecuvântase această căsnicie cu patru copii, dintre cari trei băieți și o fată. Petre, cel mai în vârstă dintre toți, era de zece ani, când nenorocirea se abătù asupra acestei tihnite familii. De când intrase în școală, copilul acesta devenise foarte neascultător. În totdeauna intra în clasă mai târziu și mai în neregulă decât toți colegii lui. Acasă se reîntorcea regulat cu cărțile și cu hainele murdare și rupte.

Nici respectul și dragostea de părinți, nici rușinea de oameni și nici temerea de Dumnezeu nu-l mai puteau ține în căile înțelepciunii.

Purtările rele însă au în totdeauna un sfârșit rău; și aceasta trebuia să se întâmple și lui Petre.

II.

Era în ziua de sfântul Gheorghe, zi de târg la Rădăuți. Familia Costin obișnuia să se ducă regulat la acest târg. De astădată, ea plecă lăsând pe Petre cu un servitor să-și pregătească lecțiile.

«Petre, — îi zise mamă-sa la plecare—, Petre, rămâi acasă până ne reîntoarcem, și să nu care cumva să ieși din curte.»

În același timp porunci slugii să încuie poarta curții după plecarea lor și să aibă grijă de băiat.

— Eră o zi frumoasă de primăvară. Cerul eră senin. Soarele ardea. Pasărilor, ascunse prin frunzișul umbros al pomilor, se odihneau în tăcere... Trandafirii și fragii din grădină umpleau aerul cu un miros plăcut, care ajungea până la Petre.

El stătea la masa de lucru, în fața cărților. Mintea îi fugea peste tot, numai spre cărți nu voia să se abată. Se gândea la toate nimicurile.

Iată-l că se scoală. Sare nițel prin casă și aleargă cu grabă la fereastră. În depărtare se vede Prutul și cete de copii scăldându-se într'însul.

Aceasta fù de-ajuns ca cheful de zbeg să-l prindă de inimă.

Iese din casă. «Ghiță», — strigă el, vrând să știe dacă nu cumva servitorul îl pândește —. Dar Ghiță nu răspunde; el plivea fragile în fundul grădinii.

Petre fuge repede spre ușa curții. Dar ușa e încuiată și cheia lacătului este la Ghiță. A găsit pe unde ieși, și iată-l alergând vesel spre râu. Sărise peste uluci.

Acum e în apa răcoroasă a gârlei cu tovarășii lui. Sare, se zbate, țipă, petrece grozav. «Mă prind, — zice Ioan, băiatul lui Nicolae Potcovarul —, «mă prind, că nici unul dintre voi nu poate să treacă pe malul rusesc.»

— «Ba, eu pot» — răspunde Petre cu îndârjire —, și iată-l plecat spre malul celalt.

Nu trecu mult însă, și puterile îl părăsesc. El strigă, se zbate; dar nimeni nu poate să-i dea vre-un ajutor.

— Petre își plăteă păcatul neascultării.

III.

Se înoptase. Luna eră plină și părea că se joacă în apele Prutului. Nici un zgomot nu se mai auzea în împrejurimi. Numai clocotul undelor suna domol și tainic peste întinsul apelor.

Pe nisipul înmuiat de stropii de unde și de roua nopții,

stătea întins trupul unui copil. Prutul îl zvârlise la o cotitură, unde se frângeau apele lui.

Eră trupul lui Petre Costin, zburdalnicul copil pe care nici respectul de părinți, nici rușinea de oameni și nici temerea de Dumnezeu nu-l mai putuseră ține în căile înțelepciunii.

* * *

Ascultarea părinților este pentru copii strejarul vieții și al binelui lor.

NICULAE I. PILLAT.
Paris.

CELE 12 OUĂ

Într-o zi un negustor bogat intră ca să se ospăteze la un birt. El comandă birtașului să-i fiarbă 12 ouă. După puțin timp ouălele îi fură aduse, dar fiindcă sosi atunci un trimis, care-l chema imediat acasă, el plecă fără să plătească ouăle.

Se întâmplă ca, după 10 ani, negustorul să se ospăteze iarăși la același birt.

Negustorul zise către birtaș: «Aceasta este a doua oară de când viu în acest birt. Prima dată am lăsat să-mi fiarbă 12 ouă, pe cari nu le-am mâncat și pentru care am rămas dator». «Da», răspunse birtașul «acestea sunt socotite și le veți plăti destul de scump». «Cred»—zise negustorul—«eu sunt destul de bogat, ca să pot plăti cele 12 ouă». «Vom vedea» — răspunse birtașul — «căci eu v'am dat în judecată încă de mult timp, și acum fiindcă sunteți aci, veți sta la înfățișare».

Oaspetele nu se împotrivi; iar în ziua următoare se duse la judecată. Venind în fața judecătorului, birtașul zise: «Din cele 12 ouă ar fi eșit 12 pui, puii ar fi ouat iarăși, din aceștia ar fi eșit alții și așa mai departe. Aceasta face deci o sumă foarte mare. Judecătorul osândi pe negustor la plata acestora. Dar negustorul plecă necăjit neavând cu ce să plătească această mare sumă.

II

Cum mergea el așa supărat se întâlnește cu un om, care-l întreabă: «Domnule, ce aveți de sunteți așa de trist?» Ne-

gustorul îi răspunse: «La ce trebuie să vă mai spun, căci știu că nu mă puteți ajuta».

Totuși negustorul spuse cum din cauza a 12 ouă fierte, el va trebui să plătească cu toată averea sa și astfel va deveni sărac. «Dacă-i numai asta», zise omul, «să mergem la judecător și să spunem că acest lucru trebuie desbătut încă odată, căci acum ai avocat, și eu te voiu ajuta».

Peste câteva zile procesul veni din nou în fața judecătorului și negustorul se înfățișă de cu vreme; pe când avocatul nu venise încă. În fine după câțva timp apărură și apărătorul negustorului, care întrebă de ce a întârziat a răspuns: «Am trebuit să plantez astăzi în grădina mea niște mazăre, care nu s'a muiat deși am fert'o destul». Judecătorul și cu cei ce erau de față se puseră pe râs și ziseră acestui om: «Hei! omule, nu se samănă mazăre fiartă, căci din aceasta nu va eși nici un rod!» «Așa dar nici din oule fierte nu pot ieși pui», — răspunse omul. «Fiți, dar așa de buni, domnule judecător», și dați altă judecată, căci acest negustor a comandat acestui birtaș 12 ouă fierte!» Judecătorul încredințat de acest adevăr obligă pe negustor să plătească birtașului numai cele 12 ouă fierte. Negustorul plăti birtașului; iar întorcându-se să mulțumească apărătorului său, acesta se făcu nevăzut.

Traducere din limba germană.

TOMNIDUM.

DE DEZLEGAT

Problema I. — Se facă săparea unui canal de trei întreprinzători. *A* folosește pentru acest scop 32 lucrători în timp de trei săptămâni, *B* 14 lucrători în 7 săptămâni și *C* 25 lucrători în 4 săptămâni. După devizul de cheltuieli lucrările canalului costă 14.700 lei. Cât se cuvine fiecărui întreprinzător din această sumă?

T. P.

Problema II. — Dacă înmulțim un număr cu 2 și altul cu 5, suma produselor face 43; dacă însă numărul prim îl înmulțim cu 7 și al doilea cu 4, suma produselor face 83. Cari sunt acei numeri?

T. P.

Problema III. — Între *București* și *Ploiești* este linia ferată dublă, lungă de 60 kilometrii. În acelaș timp pleacă din amândouă stații câte-

un tren. Trenul care pleacă din Ploești are o iuțeală de 70 kilometri pe oră, iar cel ce pleacă din București 50 kilometri pe oră. După cât timp se vor întâlni și când se întâlnesc câți kilometri au parcurs.

D. GOTEȘCU.

Șaradă

Șarada ce voi spune
Tocmai cinci părți o compune.
Cuvântul întreg de'l ghiciți
Un fruct — achenă — o să găsiți,
Ce este bun de mâncat
Iar coaja de lepădat.
Prima vocală de tăiați
Un satelit o să aflați.
Numeralul iacă vine
Prima consună de-o ștergeți bine.
Ștergeți iară o vocală
Ce rămâne e-a-lui Păcală,
Ține locul lui «poftim»
Si pe la țară-l găsim.
Ștergeți a doua consună.
Și prima vocală iar sună.
Acuma stai și te gândește
Și răspunsul mi-l găsește.

TEODOR DIMITRESCU (seminarist).

DESLEGARI

I. Mersul Pendulelor

dela pagina 190

Dela miezul nopții la amiazi cele două pendule au de 11 ori o despărțitură de 30 minute și anume la orele următoare :

$12^{\circ}32'43''$ ($\frac{7}{11}$) — $1^{\circ}38'10''$ ($\frac{10}{11}$) — $2^{\circ}43'38''$ ($\frac{2}{11}$) — $3^{\circ}49'5''$ ($\frac{5}{11}$) —
 $4^{\circ}54'32''$ ($\frac{8}{11}$) — 6° — $7^{\circ}5'27''$ ($\frac{3}{11}$) — $8^{\circ}10'54''$ ($\frac{6}{11}$) —
 $9^{\circ}16'21''$ ($\frac{9}{11}$) — $10^{\circ}21'49''$ ($\frac{1}{11}$) — $11^{\circ}27'16''$ ($\frac{4}{11}$).

II. Din cele patru pătrate de la pagina 191, luându-se 9 linii rămâne numele zilei *LUNI*.

III. **Aritmogriful** dela pag. 191 este compus din : B. În. Sur. Emil, Rucăr. Iordan, Corasan, Amazonul. Pătratele din partea stângă, de sus în jos dau cuvântul *Biserica*.

IV. **Șarada** de la pagina 192 este : *Pod, Dop*.

I. Mersul pendulelor, II. LUNI, III. Aritmogriful și IV Șarada le-au deslegat : Irina și Margareta Cichi, *București*. Băluță Demetrescu, *Craiova*.

I. Mersul pendulelor au deslegat : Alexandrina A. Oravetz, *Focșani*. Ioan Filip, teolog. Seminarul «Andrei Șaguna», *Sibiu*.

II, III și IV le-au dezlegat din *București* : Ion M. Aprihăneanu, M. Th. Amzulescu, Al. Bulăcescu, G. Banu, R. Bulăceanu, Iorgu Bunescu, M. Brădișteanu, C. S. Carapacea, Ion Ciocoiu, D. C. Cornescu, Corneliu Cercel, D. Crinteanu, Dinu T. Constantin, N. Constantinescu, C. Coman, Vas. I. Dragomirescu, G. G. Diaconescu, I. Diaconescu, C. Demetrescu, Th. I. Dimitrescu, Nic. Frânculescu, Ilie C. Georgescu, St. Grigorescu, Fl. Fl. Ghermănescu, D. Iliescu, I. Lupulescu, Ion I. Mardale, I. Mașca, F. Mihăescu, M. M. Mușetescu, I. Mangâru, M. Negoescu, Ioan P. Predan, Vas. Predescu, Siliv. Petrescu, I. C. Popescu, Radu R. Popescu, Ion St. Popescu, Mih. A. Popescu, C. N. Popescu, Petre S. Popescu, Nic. Rădulescu, Adrian Stănciulescu, Tud. T. Vasilescu, Ion P. Voica, Eutropiu P. Voiculescu, Marin P. Voiculescu. *Buzău* : D. F. Weissbein. *Călărași* : Petre Grigorescu. *Craiova* : Otilia și Marcela Ghibu, D. N. Florescu. *Gargalâc* : Ionel Georgescu. *Obislav-Grădiștea* : N. I. Dumitrașcu-Reny. *Piatra-Neamț* : Emanoil H. Dimitriu, Bercu I. Negru. *Târgoviște* : Grig. V. Basarabescu. *Turnu-Severin* : Ovid Petrescu. *Blaj* : Virgiliu Baci, Valeriu Crișian.

Aritmogriful și Șarada. Dezlegări din *București* : Zoe Schuster, C. Bărcănescu, Aurel I. Georgescu. *Craiova* : Ghiță Bârzo, Petrică N. Pop, Ioan Zănescu. *Focșani* : Alexandrina A. Oravetz.

Șarada și Luni. — Dezlegări din : *București* : Marioara Sachelarie, M. Negoescu, Ion Georgescu, Ilie Popescu, Venescu-Mărghia, Ion Zissu. *Bacău* : M. G. Zlotescu. *Năsăud* : Lucia Pletos.

Aritmogriful și Luni. — Dezlegări : *București* : Gh. I. Dumitrescu, Gh. M. Dumitrescu, C. Florescu, Haral. Popescu, D. Tomescu. *Sibiu* : Ioan Filip.

Luni. — Dezlegări : *București* : Anastase G. Popa. *Galați* : Dum. I. Pascu. *Craiova* : I. Drăghicescu.

Aritmogriful. — Dezlegări : *București* : Emil Bossie, Dum. D. Popescu, Sebastian P. Șamărescu, Marioara Sachelarie.

A) **Problema I** dela pag. 215. Răspuns : Unchiul întâi a dat 18, al doilea 54 și al treilea 72 napoleoni.

B) **Problema II** dela pag. 215. Răspuns : Numărul inelelor este de 14 și un inel costă 14 lei.

C) **Problema III** dela pag. 215. Răspuns : Tatăl avea 50 ani și fiul 6 ani.

D) **Stenografia** dela pag. 215 și 216. Răspuns : 1. Mulți amici zile amare. 2. Apele vin repede. 3. O subterană e subsol. 4. Doină doiniță. 5. Apă de mare.

Dezlegări bune la A, B, C și D (1, 2, 3, 4, 5), au trimis din *București*: Irina și Margareta Cichi. *Câmpulung*: Alex. N. Gheoculescu. *Năsăud*: Veturia Sabo. *Popânzalești*: Mircea Beculescu. La A, B, C, D (2, 3, 4, 5) din *Blaj*: Valeriu și Virgiliu Baci. La A, B, D (1—5) din *București*: M. Negoescu, dela Instit. St. Maria. La B, D (1—5) Marioara Sachelarie, *București*. La A, B, C, D (1, 2, 5) D. Tomescu, *București*. La A, B, D (1—5) Th. I. Dimitrescu și Mih. A. Popescu, *București*. La A, B, D, Dum. Goțescu, *Ploști*. La A, B, C, Ionel Georgescu, *Gargalâc*. Frânculescu, *Mălăești*. I. Predan, Venescu—*Mârghia*. La A, B, C, D (1) G. Banu, M. Brădișteanu, I. Bunesu, H. Popescu; A, D (1—5) Al. G. Coșbuc, *București*. La A, B, I. Mardale, *București*. La A, C, V. Beculescu, *Craiova*. La A, Petre Pontbriant, *București*. La D (1—5), Demetrescu Alex. Voicu, *București*. La D (1, 2, 5), Dum. I. Pascu, *Galați*.

Dezlegările de la pag. 239 se vor publica în numărul viitor.

POSTA

REDACTIEI

Mai multora. — Răbdare. Cele trimise se vor publica în numerile viitoare. *Ronea P. Al.* Nu se poate fiind publicată.

Tuturor cititorilor: *Sfintele Paști cu sănătate, pace și veselie!*

La Redacția «AMICUL TINERIMEI» se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV, fiecare cu prețul de Lei 4.

Direcțiunea «AMICULUI TINERIMEI» roagă pe toți iubitorii de buna îndreptare a tineretului nostru, cari doresc a colabora, să ne trimită articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adecvrat populară și pe înțelesul tuturor.

Tot ce privește abonamentele, expediția, ele se vor adresa Institutului de arte grafice «MINERVA», București, Bulevardul Academiei No. 3. Ce privește redacția, articole, deslegări, etc. se va adresa D-lui I. MOISIL, București, Strada Pietății No. 6.

Tinerilor! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult!

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului!

Toate deslegările să se adreseze D-lui I. MOISIL, STRADA PIETĂȚII No. 6.

Deslegările să se trimită în totdeauna pentru N-rul ce iasă la 15 a lunei până la cel mult la 10 a lunei și pentru numărul ce iasă la 1 a lunei până cel mult la 25 a lunei trecute. Cele sosite în urmă nu se vor mai publica.

Manuscrisele se scriu pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, de vreo două degete.

Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori ci sub bantă scriindu-se pe lângă adresă cuvântul: «MANUSCRIS». Ele coastă în lăuntru țării 5 bani fiecare 50 grame, iar din străinătate 10 bani 50 grame. Dacă, pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «recomandare» se plătește deosebit 25 bani.

La orice comandă trebuie să se trimeată banii ÎNAINTE, altminterlea nu se trimit exemplarele cerute.

Nu uitați a vă procura

CALENDARUL MINERVEI

PE 1909

Cel mai frumos și cel mai răspândit Calendar românesc. Splendide ilustrații după pânzele celor mai mari pictori români, precum și vederi după cele mai pitorești poziții, ale României, pe lângă un material literar inedit datorit celor mai distinși scriitori :

A. Vlahuță, G. Coșbuc, I. L. Caragiale, I. Slavici, M. Sadoveanu, Octavian Goga, I. Adam, St. O. Iosif, I. Bârseanu, C. Sandu Aldea, Al. Tzigara-Samurcaș, I. Basarabescu, I. Scurtu, N. N. Beldiceanu, G. Silvan, C. Hodoș, Zaharie Bârsan, Natalia Iosif, Caton Theodorian, Al. G. Doinaru.

6 Suplimente artistice în culori și de o valoare excepțională

PREȚUL : LEI 1.25

Ediție de Lux : Lei 2,—

De vânzare la toate librăriile.

AMICUL
TINERIMEI

REVISTA
PENTRU
TINERIMEA
ȘCOLARĂ

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MIDERVA

DIRECTOR:
I. MOISIL

„MINERVA” INSTITUT DE ARTE
GRAFICE ȘI EDITURA

B-dul Academiei 4.— Edgar Quinet 3.—București

A APARUT:

NE CHIAMĂ PĂMÂNTUL

POEZII

DE

Octavian Goga

PREȚUL LEI 2.—

De vânzare la toate librăriile din țară

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARĂ

■ ■ CULTURA ■ ■
 MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,
 ■ ■ MUNCA ■ ■

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL

În România . . . . . Lei 5
 Afară de România . . . . . Coroane 5

SĂRMANA MARIOARA

— AMINTIRE —

Am cunoscut-o pentru prima dată la Craiova, în sala de recreație a Școlii Centrale, unde petreceam de obicei orele libere și sărbătorile. Era mititică, slăbuță, cu figura palidă pe care era zugrăvită tristețea-i sufletească, niște ochi mari, negri, plini de inteligență, în fundul cărora se citea melancolia...

Parc'a fost ieri... Intr'o Duminică din luna lui Octomvrie, o zi de toamnă frumoasă și plină de viață, ne adunaserăm cu toatele în acea sală, unde vă spun că am cunoscut pentru prima dată pe colega mea.

Una din colege ne cânta la pian, un vals frumos, iar noi, ca de obicei, perechi, perechi ne învârteam în sunetul muzicii. Deodată petrecerea fû întreruptă de sunetul clopoțelului dela poartă...

Curioase, cum sunt, de obicei, toate fetele de pe la internate, am dat năvală la ferestre, uitând dansul și muzica.

În curte, o copilă ca de vre-o 14 ani, îmbrăcată în negru, pășea încet și cu un umblet sfios, spre ușa cancelariei. Nu mult după aceea, vedem

pe doamna directoare, trecând prin coridor și ținând de mână pe fetița în negru. Se opresc... De-odată ușa se deschide și cele două persoane își fac apariția în mijlocul nostru, tocmai când noi vorbiam despre cele ce văzusem. Privirile tuturor se îndreptară înspre cele două persoane și mai mult înspre cea necunoscută.

— O să vă fie colegă, dragele mele, ne zise doamna directoare; s'o iubiți ca pe o soră, căci e singură și n'are pe nimeni în lume... Tată îi este Dumnezeu din cer, mamă eu și surori voi. S'o iubiți dar dragele mele și să căutați a-i face o viață plăcută și mulțumită, cât timp veți fi împreună...

La auzul acestor cuvinte, inimile noastre fură adânc mișcate și ochii scăldați în lacrimi promisera că vom face întocmai așa...

Directoara plecă lăsând pe Marioara, așa se numea copila, în mijlocul nostru, necunoscând pe nimeni, iar noi, care mai de care căutam a-i arăta cât mai mult dragostea frățească.

7 Timpul trecu pe nesimțite... Inserase și ora mesii ne trezi din conversația în care ne găseam. Plecarăm la sufragerie, aranjate în rând de câte două. Marioara, obosită de pe drum, nu mănăcă nimic. Nu-i vorbă că și nouă ne pierise pofta de mâncare, fiind prea mișcate de cele ce văzusem și auzisem. După masă, trecurăm fiecare în clasele noastre, și cum a doua zi nu se țineau cursuri fiind sărbătoare, am avut destul timp pentru ca să putem vorbi cu nenorocita orfană și a-i face câteva întrebări, asupra soartei crude și nemiloase care o persecutase. Cu ochii scăldați în lacrimi, sărmana fată ne povesti următoarele:

— Sunt născută în Giurgiu... Părinții mei erau oameni cu stare. Tata se ocupă cu negoțul, era negustor de grâne... De câțva timp însă, soarta începuse a-l persecuta și nenorocirile se țineau lanț de capul lui. Într-o noapte!... o noapte nenorocită, niște oameni răufăcători, au dat foc magaziei, și cu toate ajutoarele date de pompieri, focul a ținut până a doua zi. Pagube enorme!... Măhnit și supărat de atâtea necazuri, în scurt timp muri, lăsând pe mama cu doi copii; un băiat de 15 ani și eu. Ne mai rămăsese ceva după moartea tatei, dar foarte puțin. Cu acest capital, mama deschise o tutungerie, de pe urma căreia să ne poată întreține pe noi. Din nefericire însă, nici ea n'a durat mult, căci ochiul dușmanilor nu se săturase și tot așa într-o noapte dându-i foc, a ars tutungeria până 'n temelii. Necazuri peste necazuri!... Dar, vezi că culmea nenorocirii nu sosise încă. — Boala, crudă și nemiloasă, veni și ea să contribuie la durerea cea mare și nevindecabilă. Mama!... mult iubită mamă, căzu greu bolnavă de o boală de plămâni fără leac.

Un suspin adânc ieși din pieptul sărmaneii copile, plânsul o înecă, două lacrimi mari îi alunecară pe obraji și fetița întrerupse șirul po-

vestei sale dureroase. Apoi începui din nou cu voce slabă. — Boala de rinichi, o boală veche de care suferea săraca mamă, se înăsprise și ea acum. Erau două boli dușmănoase silindu-se care mai de care să iasă triumfătoare; și de sigur că cea din urmă era să-și ajungă mai repede scopul. În fine mamei îi mergea din ce în ce mai rău. Doamne! câtă durere se citea în ochii ei mari și frumoși cu toate că era bolnavă. Culcată în pat, având înfățișarea unei umbre, ea privea jalnic, când la fratele meu, când la mine. Din când în când își ștergea pe furis lacrimile, cari îi năpădeau ochii, iar noi atunci desperați, alergam la ea, o sărutam, o mângâiam, că doar pe dânsa o mai aveam!... Intr'una din zile se simți mai bine și chemându-ne lângă dânsa ne zise: Copilașii mei! nenorociții mei! orfanii mei! eu am să mor și o să vă las singuri pe lume, fără sprijin și fără adăpost, dar bunul Dumnezeu o să vă aibă în paza lui... Să fiți cuminiți, să vă iubiți, să fiți supuși și ascultători... O tusa adâncă o înecă și ea tăcu. Câteva minute se făcu o liniște mormântală în cameră. Își reveni și începui din nou... Tu, Petrică, ești mai mare și cu mintea mai coaptă, în mâinile tale o las pe Marioara, vezi de o îngrijește, căci ea este mai mică și... Iarăși se opri, căci tusa o înecă din nou. De astă dată însă tăcerea ținu cam mult. O groază ne cuprinsese pe fratele meu și pe mine. I se făcu sete și cerând un pahăr de lapte bătut, ne făcu semn să ne apropiem de dânsa. Lacrimi șiroae îi scăldau obraji și îmbrățișându-ne pe amândoi, buzele ei slabe depuseră câte un lung sărut pe frunțile noastre. Era ultimul sărut de mamă, cel din urmă și cel mai dulce... Bău paharul, apoi răsuflând din greu, deschise niște ochi mari, negri; ne aruncă o ultimă privire jalnică, parc'ar fi vrut să ne mai spue ceva, și apoi îi închise pentru vecie!... A doua zi însoțiți de câteva rude, am condus-o la locașu-i de veci... În fine porțile țințirului se deschiseră pentru a primi în sânu-i și a răpi din lume pe ultima noastră ființă iubită, pentru a despărți pe mamă de copii!...

Aci fata începui să plângă cu hohote, dar și noi cari o ascultasem cu atâta duioșie nu ne-am putut abține de a nu o imita.

— Târziu de tot ne-am luat drumul spre casă, triști și abătuți lăsând pe mama singură în lumea cea necunoscută. Sara toată lumea s'a retras pe la casele lor, afară de două, trei bătrâne, printre care și o rudă a tatei de departe, care mai târziu ne luă sub îngrijirea ei. — Fratele meu urmă în clasa a III-a la liceul Sf. Sava din București, iar eu eram în clasa a IV-a la școala primară din oraș. Eram fericită în nenorocire, căci aveam pe fratele meu, pe care-l iubiam ca pe Dumnezeu, în care îmi întrupasem toate speranțele, căci ziceam: El va termina liceul peste câțiva ani, de aci, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu

sprijinul oamenilor buni la inimă, va isbuti să intre la universitate de unde mai târziu, va ieși cu viitorul format și înarmat în lupta pentru traiu. De acum nu mă mai tem de nenorociri. Noi vom fi în totdeauna nedespărțiți, în totdeauna fericiți... dar în aceste momente de mângăiere și de liniște sufletească, gânduri urite îmi străbăteau prin creeri; o frică, o groază nespusă mă cuprindea... O presimțire urită se strecură în sufletul meu, o presimțire care-mi prevestea nenorocirea ce se apropia cu pași uriași... Fratele meu terminase clasa a III-a și intră într'a IV-a. Într-una din zile, când mă întorceam dela școală; pe drum aproape de casă, mă întâlnește factorul poștal și îmi întinde un plic de doliu pentru mătușa Ruxandra, așa se numea ruda unde ședeam. Mă uit la ștampilă, citesc... București... A!... Un fior îmi străbătut prin tot corpul și lacrimile îmi năpădiră în ochi. Ajungând acasă, am dat scrisoarea mătușei, a cărei vedere o neliniști mult. Cu mâinile tremurânde, deschid plicul și încep a citi:

Doamnă,

«De două săptămâni de zile, nepotul D-ei Voastre, Petrică Ionescu, a căzut greu bolnav. Cu toate ajutoarele date de d-l doctor al internatului și de alți doctori, nu l'am putut mântui și astăzi la orele 5 de dimineață a murit în mâinile mele și ale d-lui doctor.

În ora morții a întrebat de surioara lui și apoi s'a stins ca flacăra unei lumânări la cea mai ușoară adiere a vântului.

Știu că n'are pe nimeni afară de nenorocita sa surioară și de aceea voi căuta să-l înmormântez cu cheltuielile statului, iar D-ta, Doamnă, fie-ți milă de biata orfană rămasă singură și nu o lăsa să simtă golul cel mare din juru-i.

Cu toată stima

DIRECTOR I.

Ah! nenorocita de mine, rămăsei singură, singurică în lumea cea mare ca o barcă rătăcită pe valurile unui ocean.

Doamne! Doamne!.., Ce ți-am greșit eu oare, de m'ai blestemat așa de rău, de ai descărcat toate nenorocirile pe capul meu?..

Un singur frate îmi mai rămăsese, o singură mângăiere, un singur suflet cu dor, și nici pe el nu te-ai îndurat să mi-l lași!..

— Plângea biata copilă de ți-se rupea inima de durere.

Rămasă singură, a căutat să intre în vr'o școală a Statului, cum a și făcut chiar, concurând pentru școala din Craiova și a reușit, însă cu multă greutate, căci a fost respinsă de doctor de trei ori, sub motiv că era predispusă la atac.

Doctorul nu greșise.

În școală, ca elevă, eră printre cele bune și ar fi putut fi printre cele d'întâi, dacă beala crudă și nemiloasă n'ar fi mistuit'o...

Avea o mare dragoste pentru limba română. Și ore întregi stetea cufundată în citirea cărților de literatură pe care le împrumuta din biblioteca școliei.

Literatura eră singurul Intru ce-i plăcea, singurul prieten în care și putea găsi clipe de liniște și de mângâiere. Eră în stare să nu mânânce zile întregi când avea câte o carte frumoasă.

Nici muzica nu-i displăcea, cu toate că ea nu putea să cânte.

De multe ori mă chema lângă dânsa, mai ales când se obosea citind, și mă ruga să-i cânt vr'o arie frumoasă, adesea ori jalnică, potrivită cu starea ei sufletească; iar ea mă asculta dusă pe gânduri și cu ochii scăldați în lăcrămi.

Eră înzestrată cu multă inteligență și pricepere dar nu i'au folosit la nimic, căci s'au stins și ele o dată cu dînsa în mormânt.

Eram în clasa a IV-a la crăciun. Multe dîn fete plecaseră acasă ca să petreacă sărbătorile în sânul familiei. Din clasa noastră nu rămăsesem decât vr'o 12, printre care și Mărioara.

Doamna directoară, Smaranda Celăreanu, un suflet blând și generos, căuta ca la asemenea ocazii, cele rămase în internat să nu simtă despărțarea de familie, de aceea ne lăsa toată libertatea permisă în internat și cea mai mare parte din timp îl petrecea în mijlocul nostru, povestindu-ne ceva ori citindu-ne câte o carte frumoasă.

Noi o iubiam mult și o respectam ca pe o mamă, căci eră bună și miloasă.

Într'o zi după masă, una dîn domnișoarele pedagoge ne spuse să ne pregătim pentru plimbare, și unde?!... la Bibescu, o grădină frumoasă, cel mai frumos loc de plimbare al Craiovei, mai ale în timpul verei, iar în timpul iernei, lumea se ducea mai mult pentru patinaj.

Mărioara a fost rugată mult ca să nu meargă, căci eră prea slăbită și ar fi putut răci, dar ea nu s'a înțeles nici în ruptul capului. De și îmbrăcată bine, cu două jachete și cu șoșoni în picioare, cu toate aceștea răceala a pătruns în corpul ei, căci corpul ei eră prea slăbit.

Întorcându-ne acasă ea merse de a dreptul la infirmerie căci începuse s'o doară nițel o ureche. Din ora aceea nu s'a mai coborât jos. După puțină îngrijire se simți mai bine însă boala își găsi loc în plămâni. Ea slăbea pe zi ce trecea.

Starea ei începu a îngriji pe toată lumea din școală.

Biata directoară, ședea nopți întregi la căpătâiul bolnavei.

Deși orfană, Marioara fû mai bine îngrijită decât un copil cu pă-

rinți, căci buna noastră directoare la tot momentul era lângă dînsa și toate dorințele i le îplinea.

Boala înainta cu pași repezi, în cele din urmă i s'a făcut consult și doctorii găsiră de cuviință ca bolnava să fie mutată, la spital, ceea ce directoara n'a primit cu nici un preț. Noi nu o văzusem de mult și o doream, dar contactul cu dînsa ne era oprit.

Sara, dela meditație, ne furișam câte odată și dam fuga la dînsa, după ce mai întâi ne informam ca să nu fie cineva înăuntru și nu ședeam decât vr'o 3—4 minute, căci ne era frică să nu ne găsească cineva la dînsa.

Un pat alb în mijlocul odăii, în care era culcată bolnava, la o parte ardea candela pe un scaun, de jur împrejur 3—4 scaune, asta era toată mobila din odaie. Cum intrai pe ușă ochii ți se umpleau de lacrimi și picioarele începeau să ți tremure la vederea aceluï suflet nevinovat, care se lupta cu moartea și căuta să scape din ghiarele ei.

E dureros, e sfâșietor să vezi în fața ta o fată tânără, culcată pe patu-i de moarte, cu vocea stinsă, respirația înceată, cu ochii duși în fundul capului, cuprinsă de disperare și întrebând pe toată lumea, care se ducea s'o vază, dacă va scăpa sau va muri.

Nu dragă Marioară, nu trebuie să te gîndești la moarte — îi ziceam noi ca s-o încurajăm. Gîndește-te că ai să te faci bine și vei veni iar în mijlocul nostru.

Moartea e departe, ei nu-i plac decât babele bătrâne, iar nu fete tinere ca noi.

Hai, scoală-te mai repede și vino în clasă, că ni s'a făcut dor să te mai auzim citind. Dar Dumnezeu nu s'a îndurat nici de rugămintele noastre, nici de tinerețele ei și în dimineața zilei de 24 Februarie 1904 ea își dete sufletul.

Era tânără, îplinea 18 ani în ziua când am înmormîntat'o.

Era în floarea vîrstei și avea de ce să'i pară rău că se desparte de lume pentru a se închide în pămînt. În urma ei n'a lăsat pe nimeni care s'o plîngă, doar cele 22 colege ale ei, care am iubit'o ca pe o soră și a cărei amintire va rămîne pururea neștersă în memoria noastră.

Astfel se stinse această floare a primăverii, și dispăru pentru totdeauna din mijlocul nostru, mult iubită noastră colegă.

Și astăzi vizitătorii craioveni, văd la țințirîmul »Sineasca» un mormînt lăsat în părăsire, cu o cruce de lemn, pe care stă scris: Aci odihnește roaba lui Dumnezeu Marioara Ionescu, în etate de 18 ani.

Dumnezeu s'o ierte!

ALEXANDRA NACIU.

Institutoare (Monastir-Macedonia).

CALIFUL BARZA

PIESĂ ÎN TREI ACTE, PENTRU TEATRU DE COPII

ACTUL AL III-lea

(CA MAI ÎNAINTE)

BUFNIȚA, pe urmă CALIFUL și VIZIRUL, în cele din urmă CAȘNU și MIZRA

BUFNIȚA (singură)

peranță dulce, fi-vei împlinită?...

Destul, de când trăesc nenorocită!...

De berzele s'ar învoi pe loc,

Să-mi facă un serviciu reciproc,

Formula, cred că îndată-o voi afla!...

S'ar învoi dintr'înșii vr'unul să mă iea

Pe mine de soție? Cât de greu

Imi vine aceasta să li-o spun, când eu

Atât de slută-s!... Dar nenorocirea

Te 'nvață multe, și îți schimbă firea!...

(Califul și Vizirul vin zburând)

BUFNIȚA.

Ce e 'n Bagdad? Văzut-ați lucruri noi?

CALIFUL.

Mărturisesc că-i greu, e greu de noi!...
In tot orașul circulă un zvon
Că astăzi Mizra va urca pe tron,
Prin străzi străbate-alaiu triumfător...
Degrabă m'a uitat al meu popor!...

VIZIRUL.

Iluminații, steaguri de părazi
Cum n'am mai pomenit, văzui pe străzi,
La toată casa, iarăși: steaguri, flori,
Toți ridicau slăvind pe Mizra 'n nori,
Dar vă mai dă prin gând una ca asta,
Că în alaiu, strigând, mi-am auzit nevasta?...

BUFNIȚA.

Nu vă spuneam că vraciul e de vină?

VIZIRUL (aparte)

Știam că bufnița-i de minte plină!... *)

(tare)

Să-mi zmulgeți toate penele, vă las,
De n'am tras noi atâta praf în nas,
Din pricina lui Mizra — Mărchidanul
A fost chiar însuși Cașnu, șarlatanul!...

CALIFUL.

Ei da!... însă acum, ce să mai faci?
Cu demnitate, rabzi orice, și taci!...

BUFNIȚA.

Si totuși eu, găsi-voiu un mijloc,
Cuvântul cel uitat s'aflați pe loc,

*) Bufnița era ținută la oamenii din antichitate de pasărea înțelepciunii.

Dar grea condiție de el se leagă,
De care-atârnă viața mea întreagă!...

VIZIRUL (aparte)

La mijloc însă-o cursă de n'ar fi!...

CALIFUL.

Hai spune!

BUFNIȚA.

Dacă eu ași izbuti

Ca să vă mântui, voi mi-ați ajuta
Să scap și eu? Condiția era,
C'atuncea doar, să scap de bufniție,
Când unul mă alege de soție!...
Atât de greu îmi vine să v'o spui!...
Dar pentru mine-o altă cale nu-i....
Vă las acum să vă gândiți. Cu bine!...

CALIFUL.

Vizire, s'a uitat mai mult la tine!...

VIZIRUL

Ți-ar da, stăpâne, în gând una ca asta?
Eu, care arz de dor să-mi văd nevasta!....

CALIFUL.

Și totuși, unul trebuie-s'o pețască,
Pentru-a ajunge 'n starea omenească!...
Hai, iea-o!... De Profet nu-ți fie frică!...

VIZIRUL.

Tot ce-i prea mult, în totdeauna strică!...
Un altul în locu-ți ar sări să iee
In seama lui, pe tânăra femeie!...

CALIFUL. (aparte)

De-i tânără, frumoasă, cine-mi spune?
(tare) Nevastă-ta, cred eu, nu s'ar opune,
La urma urmei, par'că ce-o să piarză?...

VIZIRUL.

Decât așa, rămân mai bine barză!...
De ce fugi dumneata de 'nsurătoare?
Te temi că poate nu-i frumoasă, oare?
Dar bufnița e foarte înțeleaptă,
Si nici nu ști cât bine te așteaptă!

CALIFUL.

Atuncea... fie!...

(Deschide ușa ca să vie bufnița)

Dacă Dumneavoastră

Ne garantați solemn scăparea noastră,
Ei bine-aflați, prințesă-acuma chiar,
C'al Dumneavoastră soț eu mă declar.

BUFNIȚA.

Vă mulțămesc, și-aflați că ați sosit
Acum la timpul cel mai nimerit...
Căci de-obiceiu, s'adună cum e azi,
La chefuri, Cașnu cu alți camarazi,
Cu fiul său, aici între ruine...
Peste vreo două clipe cred că vine!...
Își povestesc isprăvi și spun taclale,
Si alte infamii punând la cale,
Si 'n povestiri, cădea-va 'ntre cuvinte.
Cuvântul care v'a pierit din minte...

CALIFUL (către bufniță)

Pe veci uniți vom fi atuncea noi.

BUFNIȚA.

I-aud venind, v'ascundeți amândoi
Pe lângă zid, pândiți la tot ce spun,
Si prindeți vorba ceea.

CALIFUL

Sfatul bun

Intocmai l'om urma.

BUNFIȚA.

Acum, în fine,

Se hotărăște ce va fi cu mine.

(Califul și vizirul s'ascund la dreapta; bunfița la stânga, dar așa fel, ca publicul să vadă oierurile berzelor).

CAȘNU.

S'această lovitură de i-am dat,
Se chiamă, tronul că l'am câștigat,
Si vom strivi dușmanul în picioare...
Si pe-acel rege-al Indiei, îl doare,
C'a îndrăznit să mi se'mpotrivească!...
De ce nu vine, fata să-și privească?...

MIZRA.

Abia scăpaiu o clipă de popor!
Mă aclamează toți, cu-atâta dor!...
Aș vrea să mă întorc de-aici fără zăbavă...
S'auzi strigând: «Lui Mizra, slavă! slavă!...»

CAȘNU.

Entuziasmul repede va trece,
Poporul strigă pentru a petrece, —
Hasid să iasă-acuma la iveală,
S'a isprăvit cu-a noastră socoteală!...

MIZRA.

Domnia -- rea și aspră o pricep!...
Cu dracul întovărășit încep —
De-un lucru, cât de mic, nu-mi place
«Jos capul», căci poporu-i prost și tace!...

CAȘNU.

La asta, fiul meu, nu-s de părere —
Dar dac'ai ști 'n popor, câtă putere
Au decorațiile!... De le'mpărțești,
Pe toți, cu apă goală-i amețești!...

MIZRA.

Eu unul, numai de *Hasid* m'aș teme —

Oare-am scăpat de el pe multă vreme?
Poporul îl iubește mult, și eu,
Numai de el, mă îngrijesc mereu !...

CĂȘNU.

Dar fii pe pace, nici prin gând să-ți treacă !..
De ciudă-acum, nu știe ce să facă,
Că a rămas în pene îmbrăcat
Si a uitat cuvântul consacrat !...

MIZRA.

Dar ce cuvânt avea el de rostit...

CĂȘNU.

«*Mutabor*, de trei ori spre răsărit...
E latinesc, și greu se ține minte...

(Se vede cum ciocurile pasărilor se trag repede înapoi).

Dar e târziu, tu fii băiat cuminte,
Ș'aleargă la Bagdad — (amândoi pleacă).

CALIFUL ȘI VIZIRUL (ca oameni).

VIZIRUL.

Ce fericire !...

Stăpâne, iarăși ne-am venit în fire !...

CALIFUL.

Slăvit Alah să fie, c'am scăpat. —
Această bufniță ne-a învățat,
Acuma hai, să mă însor cu ea...

VIZIRUL (aparte).

Sărmanul ! vai ! primejdia e grea !..
Mai mult curaj se cere-aici, aș spune,
Decât în focul luptei...

BUFNIȚA (în făptură de om).

CALIFUL.

O, minune !!!..

VIZIRUL.

A, iată-ai câştigat lezul cel mare !

CALIFUL.

Ah ! Zină !!... Aibi de mine îndurare !...

Mai vrei tu oare-cum să fiu al tău?...

PRINȚESA BUFNIȚĂ.

Dar tu mă vrei ? Și n'o să-ți pară rău

Că ți-ai luat o bufniță soție?...

CALIFUL (se închină.)

Viața mea ți-o 'nchin întreagă ție !,..

PRINȚESA BUFNIȚĂ.

Atunci dă-mi mâna !...

CALIFUL.

Raiul s'a deschis.

Ce fericit mă simt !... Îmi pare-un vis !..

Cât de frumos, e cerul după ploi.

VIZIRUL.

Așa vi-i sufletul la amândoi !...

Dar la Bagdad, porniți chiar astăseară,

Să nu rămâi, stăpâne, făr' de țară !..

CALIFUL.

Tu bine zici, și chiar acum mă duc,

Din scurt, pe Mizra, Cașnu, să-i apuc,

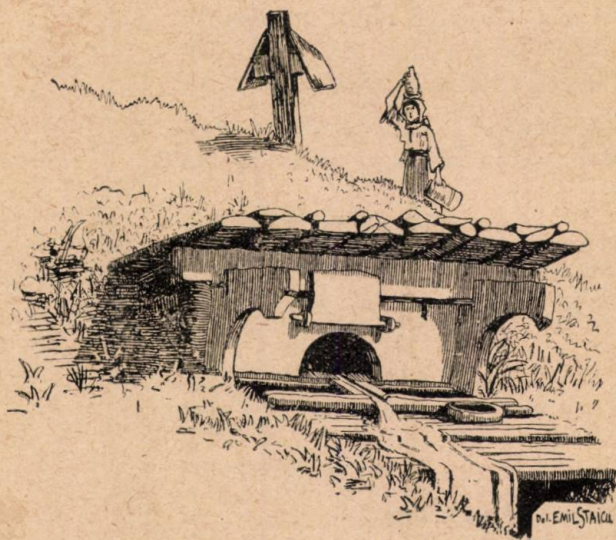
Dela pământ, pe veci de veci să-i raz,

Și să rămân : *Califul cel viteaz* —

SFÂRȘIT

NATALIA IOSIF.

PĂRĂUAȘUL

*Tu, vesel, limpede izvor,
Ce veșnic tot 'nainte fugi,
Pe malul tău ades mă 'ntreb :
— «De unde vii? Unde-o s'ajungi?»*

*— «Eu izvorăsc din negre stânci,
Și trec mereu numai pe flori ;
Și 'n apa mea plutește lîn
Seninul cer adeseori.»*

*«De-accea-s vesel copilaș,
Unde-o s'ajung, nu știu nici eu ;
Cine din` stâncă m'a strigat,
Mă va conduce tot mereu».*

A. C. C. NEICU

(După Goethe)

VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA

I. SCRISOAREA.

«Mărioaro! Mărioaro! vino, iute, o scrisoare dela tata», — zicea o femeie de vreo 60 ani, care coborà la vale, așteptând să iasă copii dela școală. O fetiță ca de 13—14 ani, foarte voinică pentru etatea ei, se despărți din ceata copiilor și înaintă spre bătrâna.

Fetița erà destul de frumușică, cu ochi vioi și inteligenți. După îmbrăcăminte părea mai mult o fată de oraș, decât o școlăriță dela țară. Bătrâna, și ea erà destul de bine îmbrăcată. Cu toată vârsta ei înaintată se vedeà că odată a fost o femeie frumoasă.

Pe fața ei citiai atâta bunătate, iar când se uită la fetiță atâta dragoste!

Mergând încetîșor au ajuns la căsuța lor, care erà mai într'o parte.

Si cu toate că erà o casă de țară, aveà o înfățișare așa de frumoasă! Si cum puteà fi altfel? Bine văruiță, aveà la ferestre mulțime de ghi-vece cu flori. Flori în casă, flori pe lângă casă; căci aveà în curtea din față o grădiniță minunată, iar în fundul curței se vedeau butuci de viță și feluriți pomi roditori.

Mărioara intră în odaia cea mare, care serveà și de bucătărie și de sală de mâncare.

Lăsându-și cărțile pe un scaun se întoarse către bătrână zicând:

— Iute scrisoarea, mătușă!

— Uite-o, răspunse dînsa, intinzându-i un plic încă nedesfăcut. Ei, fetițo dragă, dacă ași fi știut să citesc, nu te-aș mai fi așteptat eu, să te întorci dela școala: ași fi știut mai de mult ce e în scrisoarea asta...

Mărioara desfăcù cu grijă scrisoarea.

— A, dar bani nu sunt!

— Pentru că încă nu e timpul. N'au trecut încă trei luni de când Simion ne-a trimis banii, pe care ni-i trimite atât de regulat de vreo 5—6 ani încoace. Cea din urmă scrisoare am primit-o la sfârșitul lui Aprilie și azi suntem în 16 Iunie.

— Adevărat, dar atunci de ce a scris așa de curând?

— Tocmai de asta sunt așa de îngrijată și ne mai având răbdare să te aștept, ți-am ieșit înainte.

Mărioara își aruncă ochii în grabă la scrisoare și după ce dădù un tipăt de mirare citi:

Buna mea Ană, scumpa mea copilă,

În sfârșit dorința mea cea mai arzătoare se va împlini. Mă reîntorc în țară și în curând voi fi lângă voi. Mă gândeam să mai rămân pe

aici, ca să mai adun încă ceva bani, astfel ca să putem trăi liniștiți odată... O împrejurare neașteptată mă face să-mi schimb planul. Am găsit să vând prăvălia pe un preț foarte bun, așa că nu vroi să pierd câștigul ce-mi iese în cale. Cu banii, cari îi voi lua pot deschide vre-o prăvălioară și să mai fac ceva economii. Fiind lângă voi, voi munci mai cu drag; nu voi mai fi ca aici singur și fără nici o mângâiere!

Acum când hotărârea e luată, ard de nerăbdare să vă văd, să-mi îmbrățișez copila, să respir aerul patriei mele...

La mijloc nu mai sunt decât câteva zile, nu luni ca altădată, și totuși mi se pare că n'o să mai ajung timpul acela fericit. Până atunci vă îmbrățișez cu toată dragostea, al vostru

Simion.

Se uitară una la alta uimite. Nici odată nu s'au gândit că s'ar mai întoarce vreodată Simion. Mătușa credea că și dacă s'ar întâmpla așa ceva, ar fi într'un timp foarte îndepărtat.

Cât despre fată, era cu totul altceva.

Crescută de mătușa Ana, care înlocuise pe mumă-sa din cea mai fragedă copilărie, răsfățată și iubită, îi era drag satul și căsuța unde crescuse, așa că nici odată nu i-a trecut prin minte că într'o zi, viața sa se va schimba.

Mătușa Ana întrerupse tăcerea.

— Acum o să se schimbe multe în casa noastră. Cu toate acestea trebuie să fim vesele. Simion, sărmanul, a fost foarte nenorocit de la moartea mamei tale. Fără familie, fără cămin, va gusta și el puțină fericire fiind cu noi.

— Ei dar vezi, viața despre care îmi vorbește tata nu-mi surăde de loc. Să mă duc la oraș și să stau într'o prăvălioară?!

Eu visam altceva!

— Tu tot la una te gândești, știu! să te faci învățătoare... Si de unde ști că și așa n'ai să poți ajunge?

Vom vedea mai târziu, când va veni și tatăl tău.

— Si apoi, — zise ea oarecum rușinată de ce voia să spună, — nici nu-l cunosc pe tata, deși cred că eu o să-l iubesc, dar el...

— Taci din gură fetițo! Nu te îndoi de dragostea tatălui tău. Dacă ai ști tu cât e de bun și de cinstit!

— Vezi că eu nu știu nimic nici de tata, nici de mama. Nu te cunosc decât pe tine și mă gândesc, oare tata o să mă iubească așa de mult ca tine?

— Fără îndoială. Nu erai decât un copilaș mititel, când a plecat și acum când te-o vedea așa de mare și cuminte, o să fie mândru de tine.

— Dar de ce și-a părăsit el țara? Nu mi-ai vorbit nici odată de acest lucru.

— Ce-i drept, spuse ea mahnită. Dar nici tu nu m'ai întrebat nici odată. Si apoi e o povestire așa de tristă, în cât nu-mi venea să ți-o mai spun! Totuși e bine să știi și tu acum ce au fost părinții tăi, precum și pricina pentru care tatăl tău te-a lăsat în grija mea.

Hai să stăm la masă, căci se răcește mâncarea!

Ți-oi povesti pe urmă totul.

(Va urma)

ELENA C. MOISIL

(M. du Meynieu)

DIN VIAȚA LUI NAPOLEON BONAPARTE

Înaintare neașteptată

Într'una din ultimele revizii pe cari Napoleon le făcea către sfârșitul lui Februarie 1814, tot privind acea mulțime de viteji, cari, fără să știe, contemplau pentru ultima oară pe împăratul lor, observă într'un regiment de linie un soldat, care cu toate că era bătrân, nu era decât sergent. Avea ochi mari, cari străluceau ca doi cărbuni aprinși pe o față brăzdată de cele douăzeci de campanii; o mustață ce începuse să încărunească îi acoperea jumătate din față, făcând-o și mai ciudată. Împăratul îi făcu semn să iasă din rând și să vie la el.

La acest ordin, inima bătrânului viteaz, atât de tare și curagioasă, fu cuprinsă de o mișcare pe care până atunci nu o mai avuse. O vie roșeață îi acoperi obraji.

— Te-am mai văzut într'un loc, îi zise Napoleon, e mult timp de atunci; cum te cheamă?

— Crăciun, Sire.

— Cunosc mai mulți Crăciuni; din ce țară ești?

— Copil al Parisului.

— Nu-i așa că ai fost în Italia cu mine?

— Da, Sire, la puntea d'Arcole. Majestatea Voastră știți că...

— Așa e, îl întrerupse împăratul, acum te recunosc ; și ai devenit sergent la.... ?

— La Marengo, Sire.

— Și pe urmă...

— Pe urmă, repetă plecând ochii în jos, pe urmă nimic, Sire.

— De ce nu ai voit să intri în gardă ?

— Din contră, aceasta era și dorința mea ; căci am fost la Austerlitz, la Wagram, în fine ce să vă mai spui, la toate bătăliile, dar...

— Ei și ?

— Și, nimic cu toate acestea...

— Mă uimește aceasta, zise Napoleon, încrețindu-și ușor fruntea.

— Și nu ți s'a dat măcar o medalie ?

— Nimic, Sire.

— O să văd numai decât, întoarce-te în rând.

Napoleon se apropie atunci de colonel și-i vorbea încet câteva minute. Privirile îndreptate din timp în timp spre Crăciun, dovedeau că de el era vorba.

Intr'adevăr, Crăciun era unul din acei soldați inimoși și liniștiți, om al datoriei și al disciplinei, devotat, dezinteresat, cum îi plăcea lui Napoleon. Se distinsese în multe lupte, dar modestia sa, am putea zice timiditatea sa, nu-i dăduse pas să ceară înaintarea la care avea drept de mult timp. Napoleon se simțea față de el vinovat de o mare nedreptate. Trebuia deci s'o repare într'un mod strălucitor.

— Este adevărat, îi zise, este mult timp de când ai meritat-o, căci de mult ești un viteaz. Și-i prinse chiar el însuși pe pieptul bătrânului soldat, crucea pe care o desprinsese de pe al său.

La un semn al colonelului, muzica cântă un marș : apoi o mare liniște învăluie rândurile, și colonelul prezentând regimentului pe noul cavaler al «Legiunei de onoare», strigă cu o voce puternică : «Soldați ! În numele Împăratului, recunoașteți pe sergentul Crăciun ca sublocotenent în regimentul